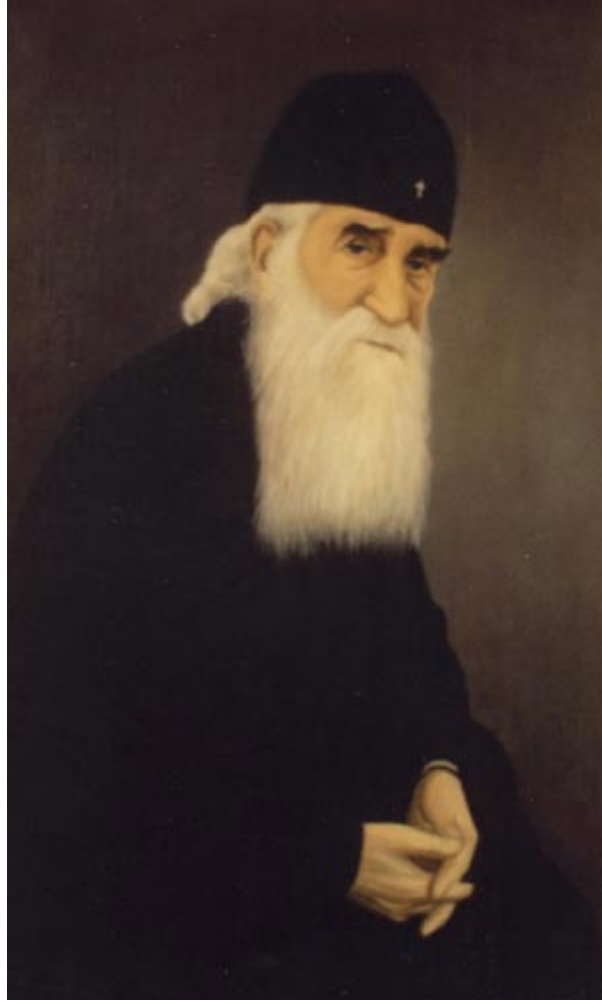

1 Ιουνίου 2020

Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς: Ζαρκάδι στον χαμένο παράδεισο (μέρος 1ο)

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Ιουστίνος Πόποβιτς](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς

«Εξομολόγηση»

Είμαι ένα ζαρκάδι. Είμαι το αισθητήριο της θλίψης μέσα στο σύμπαν. Πριν από πολύ πολύ καιρό Κάποιος εξόρισε στη γη ό,τι θλιβερό υπάρχει σε όλους τους κόσμους και αυτό επιβλήθηκε στην καρδιά μου. Και από τότε είμαι το αισθητήριο της θλίψης. Ζω με το να τρυγώ τη θλίψη από όλα τα όντα και τα κτίσματα. Μόλις που σιμώσω ένα ον, μου σταλάζει στην καρδιά και από μια μαύρη σταγόνα θλίψης. Και η μαύρη πάχνη της θλίψης, ωςάν μικρό ρυάκι, διατρέχει τις φλέβες μου. Και εκεί, στην καρδιά μου, τούτη η μαύρη πάχνη της θλίψης γίνεται ωχρή και μπλάβα.

Σε όλο μου το είναι έχει εκχυθεί κάποια μαγνητική δύναμη θλίψης, που,

ακαταμάχητα, μαγνητίζει και σφηνώνει στην καρδιά μου ό,τι το θλιβερό στον κόσμο. Γι' αυτό και είμαι το πιο μελαγχολικό απ' όλα τα κτίσματα. Το δάκρυ μου περίσσεψε για τον πόνο του καθενός... Μη γελάτε μαζί μου, εσείς οι γελαστοί! Σκιάζομαι, επειδή ξέρω ότι σε τούτον το θλιβερό κόσμο υπάρχουν όντα που γελούν. Ω, καταραμένο, τρισκατάρατο χάρισμα, το να γελάς σε έναν κόσμο που κοχλάζει η θλίψη, πυρώνει ο πόνος, αφανίζει ο θάνατος! Τι καταδικαστικό χάρισμα!... Εγώ από τη θλίψη δεν γελώ ποτέ. Πως θα μπορούσα να γελάσω όταν είστε τόσο βάνουσοι και άσπλαχνοι, εσείς οι γελαστοί! Όταν είστε τόσο κακοί και άσχημοι! Και είστε άσχημοι απ' το κακό. Γιατί μόνον το κακό ασχημαίνει την ομορφιά των γήινων και ουράνιων δημιουργημάτων... Θυμάμαι, νοσταλγώ: τούτη η γη ήταν κάποτε παράδεισος, και εγώ ζαρκάδι παραδείσιο. Ω, θύμηση, να τρεκλίζω, εκστατικό από τη μια χαρά στην άλλη, από τη μία αθανασία στην άλλη, από τη μία αιωνιότητα στην άλλη!...

Ενώ τώρα; Σκοτάδι σκεπάζει τα μάτια μου. Όποιο μονοπάτι κι αν πάρω, βρίσκω πηχτό σκοτάδι. Οι λογισμοί μου στάζουν δάκρυ. Και τα αισθήματα μου βρίθουν από θλίψεις. Όλο μου το είναι το έχει κυριέψει μια άσβεστη πυρκαγιά θλίψης. Τα πάντα μέσα μου φλέγονται απ' τον πόνο, όμως με τίποτα να αποκαούν. Κι εγώ, το δόλιο, ένα πράμα είμαι μονάχα: αιώνιο ολοκαύτωμα στον κοσμικό βωμό της θλίψης. Και ο κοσμικός βωμός της θλίψης είναι η γη, ο τεφρός και σκυθρωπός, ο χλωμός και θολερός πλανήτης...

Η καρδιά μου είναι νησί απρόσιτο στον απέραντο ωκεανό της θλίψης. Απρόσιτο στη χαρά. Άραγε, κάθε καρδιά είναι ένα απρόσιτο νησί; Πείτε μου εσείς, που έχετε καρδιά! Τι περιβάλλει τις καρδιές σας; Τη δική μου την περιβάλλουν τα ίδια τα βάραθρα και η άβυσσος του ωκεανού. Και, διαρκώς, ποντίζεται μέσα τους. Τίποτε δεν μπορεί να την ανασύρει, να την κάνει να βγει από εκεί μέσα. Ό,τι κι αν βρει να πιαστεί, αυτό είναι αρύ σαν το νερό. Γι' αυτό και τα μάτια μου είναι θαμπά από το δάκρυ και η καρδιά μου αφανισμένη απ' το στεναγμό. Οι κόρες των ματιών μου είναι αποσταμένες απ' τις πολλές νυχτιές που αντίκρισαν. Εφές, ο ήλιος βασίλεψε στα μάτια μου και ταχιά δεν πρόβαλε. Πνίγηκε στα σκοτάδια της θλίψης μου. Κάτι τρομερό και μακάβριο διαπερνά το είναι μου. Με σκιάζει ό,τι υπάρχει γύρω και πάνω από μένα. Αχ, να δραπετεύα από τον τρόπο του κόσμου τούτου! Υπάρχει όμως τάχα κάποιος κόσμος χωρίς τρόπο; Είμαι κυκλωμένο απ' το τείχος των βασάνων, πιωμένο με αψιθιά, πλέριο από πίκρα. Λαχταρώ να ξυπνήσω την καρδιά μου απ' το λήθαργο της θλίψης, όμως αυτή όλο και περισσότερο βουλιάζει μέσα του. Φωνάζω στη σκιαγμένη και κατατρεγμένη από τους φόβους του κόσμου τούτου ψυχή μου να επιστρέψει σ' εμένα, όμως εκείνη όλο και πιο αδιάφορη απομακρύνεται από εμένα, το θλιμμένο και μελαγχολικό.

Είμαι ζαρκάδι. Αλλά πώς; Δεν ξέρω. Βλέπω, αλλά πως, κι αυτό δεν το καταλαβαίνω. Ζω, όμως τι είναι η ζωή, δεν κατανοώ. Αγαπώ, όμως τι είναι η αγάπη, δεν νογάζω. Υποφέρω, όμως πως θεριεύει, αυξάνει και μεστώνει μέσα μου ο πόνος, αυτό με τίποτα δεν το καταλαβαίνω. Γενικά καταλαβαίνω πολύ λίγα απ' αυτά που είναι μέσα μου και γύρω μου. Η ζωή, ή αγάπη, τό πάθημα, όλα τούτα είναι ευρύτερα, βαθύτερα και απειρότερα απ' τη γνώση, την αντίληψη και τη διάνοια μου. Κάποιος μ' έβαλε σε τούτον τον κόσμο και έδωσε στό είναι μου λίγο νου, γι' αυτό και λίγα καταλαβαίνω απ' τον κόσμο γύρω μου και μέσα μου. Πάντα κάτι το απερινόητο, το παράξενο με παρακολουθεί μέσα απ' όλα τα πράγματα, γι' αυτό και φοβάμαι. Και τα μεγάλα μάτια μου, μην είναι άραγε γι' αυτό μεγάλα, για να χωρέσουν το αχώρητο, να περιλάβουν το απερίληπτο, να ιδούν το ανείδωτο;

Πλάι στη θλίψη μου, Κάποιος διέχυσε μέσα μου και αθανάτισε, και διαιώνισε κάτι, που είναι μεγαλύτερο κι από τα αισθήματα, ισχυρότερο κι από τις σκέψεις, κάτι τόσο διαρκές όσο και η αθανασία, και τόσο πελώριο όσο και η αιωνιότητα. Το ένστικτο της αγάπης. Μέσα του έχει κάτι το παντοδύναμο, το ακατανίκητο. Τούτο είναι που διαχέεται σε όλους τους λογισμούς μου και διαφεντεύει όλο μου το είναι, που σαν μικρή, μικροσκοπική νησίδα, έχει ολόγυρα του, άπειρα, να εκτείνεται, να διαχέεται και να απλώνεται αυτή, το αίνιγμα της ψυχής μου, η αγάπη. Σε όποια γωνιά του είναι μου κι αν στραφώ, αυτήν βρίσκω. Είναι κάτι το πανταχού παρόν μέσα μου, το πιο οικείο. Μέσα μου το είμαι, είναι το ίδιο με το αγαπώ. Μέσ' από την αγάπη είμαι εκείνο που είμαι. Το να είμαι, το να υπάρχω για μένα, είναι το ίδιο με το να αγαπώ, να στέργω. Και μήπως μπορεί τάχα να υπάρχει ον χωρίς αγάπη; Τέτοιο ον δεν το ξέρει η ζαρκαδίσια καρδιά μου.

Μην πληγώνετε την αγάπη μέσα μου. Επειδή πληγώνετε τη μοναδική μου αθανασία, τη μοναδική μου αιωνιότητα. Και συνάμα τη μοναδική θάνατη και αιώνια αξία μου. Γιατί τι άλλο είναι η αξία αν δεν είναι κάτι το αθάνατο και το αιώνιο; Κι εγώ είμαι αιώνιο και αθάνατο μόνο με την αγάπη. Είναι ό,τι έχω και δεν έχω. Μ' αυτήν και νιώθω και σκέφτομαι και βλέπω κι ακούω και ξέρω και ζω και αθανατίζομαι. Όταν λέω «αγαπώ» με τούτο περιλαμβάνω όλους τους θάνατους λογισμούς μου, όλα τα αθάνατα αισθήματα μου, όλους τους θάνατους πόθους μου, όλες τις θάνατες ζωές μου. Με αυτήν, με την αγάπη, είμαι πέρα από κάθε θάνατο, πέρα από κάθε μη είναι· εγώ το ασημόχρωμο ζαρκάδι, το στοργικό ζαρκάδι, το ζωηρό ζαρκάδι.

Μέσα από τρομακτικές χαράδρες και φρικτές αβύσσους περνάει η αγάπη μου για σένα, αγαθέ άνθρωπε, για σένα ολάνθιστο δάσος, για σένα μοσχομύριστο χορτάρι, για σένα, Πανάγαθε και Πάνστοργε! Μέσα από αναρίθμητους θανάτους πορεύεται η αγάπη μου για σένα, γλυκιά μου Αθανασία! Γι' αυτό και η θλίψη είναι ο μόνιμος

συνταξιδιώτης μου. Κάθε βαναυσότητα είναι ολόκληρος θάνατος για μένα. Την περισσότερη βαναυσότητα σε τούτον τον κόσμο την έζησα απ' το πλάσμα που λέγεται άνθρωπος. Ω, κάποιες φορές αυτός, ο άνθρωπος, είναι ο θάνατος όλης μου της χαράς. Μάτια μου, δείτε μέσα και πέρα από τον άνθρωπο, τον Πανάγαθο και Πάνστοργο! Η αγαθότητα και η στοργή τούτα είναι η ζωή μου, αυτά και η αθανασία μου και η αιωνιότητα μου. Χωρίς την αγαθότητα και τη στοργή, η ζωή είναι κόλαση. Όταν νιώθω την αγαθότητα του Πανάγαθου και τη στοργή του Πάνστοργου, βρίσκομαι με όλο μου το είναι στον παράδεισο. Όταν όμως σωρεύεται πάνω μου η ανθρώπινη σκληρότητα, αχ, τότε όλοι οι φόβοι μου γίνονται η κόλαση. Γι' αυτό και σκιάζομαι τον άνθρωπο, τον κάθε άνθρωπο, έκτος απ' τον καλό και στοργικό.